

Jaarverslag 2021

Wikimedia Nederland

Mariaplaats 3
3511 LH Utrecht

0031 - (0)30 - 3200238
info@wikimedia.nl
www.wikimedia.nl

KVK 17189036
RSIN/Fi 816860191

Creative Commons-licentie Naamsvermelding-GelijkDelen 4.0 Internationaal ([CC BY-SA 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/))
(m.u.v. controleverklaring)

Voorwoord

En weer was het een bijzonder jaar....

Eind 2020 hoopten we dat de Covid19-pandemie snel achter ons zou liggen. Misschien tegen beter weten in hadden we ook een 'gewoon' jaarplan gemaakt, met een WikiconNL in levende lijve en reisbeurzen voor deelname van Nederlandse Wikimedianen aan Wikimania en de internationale hackathon.

Maar het liep anders. In verschillende golven beperkte de pandemie weer wat wij als Wikimedia Nederland konden doen. In september lukte het om een keer 'live' bij elkaar te komen voor de ALV en een aansluitende barbecue waar we eindelijk weer eens konden bijpraten. Verder ontmoetten we elkaar op Zoom en Hangout.

Toch is er veel gebeurd in 2021. In januari en juni stonden we stil bij de 20e verjaardag van Wikipedia. Vooral voor de verjaardag van de Nederlandstalige Wikipedia op 19 juni was er veel positieve aandacht in de media waaruit bleek hoezeer Wikipedia wordt gewaardeerd.

Een bijzonder moment was de uitreiking van de onderscheiding *Wikimedian of the Year - 20th Year Honouree*, aan Lodewijk Gelauff, Nederlands Wikimediaan en voormalig bestuurder van Wikimedia Nederland. Hij werd vooral geëerd als initiatiefnemer en organisator van WikiLovesMonuments, de wereldwijde fotowedstrijd die sinds 2010 bijna 2 miljoen foto's van monumenten heeft bijgedragen aan Wikimedia Commons.

De prijs werd zondag 15 augustus tijdens Wikimania, de jaarlijkse bijeenkomst van de wereldwijde Wikimedia-beweging, uitgereikt door Wikipedia oprichter Jimmy Wales. In verband met de pandemie was de bijeenkomst online.

We organiseerden samen met OCLC seminars voor medewerkers van bibliotheken en werkten met het instituut voor mediakunst LIMA en andere partners samen om de informatie over mediakunst op Wikipedia te verbeteren.

We bouwden een kennisplatform voor bestaande en potentiële samenwerkingspartners en lanceerden een totaal vernieuwde website.

We gaven masterclasses voor medewerkers van instellingen uit Aruba, Curaçao en Suriname over het delen van (koloniaal erfgoed) via de Wikimediaprojecten, en ontwikkelden samenwerking tussen Nederlandse musea en archieven en onze collega's van Wikimedia Indonesia. De schrijfbijeenkomsten in het kader van Wiki Goes Caribbean en Gendergap gingen door en hielpen om Wikipedia diverser en betrouwbaarder te maken.

En er was zelfs een geslaagde WikiconNL, niet in levende lijve zoals we oorspronkelijke hadden gehoopt maar online.

Ik wil iedereen die heeft bijgedragen aan de activiteiten die in dit jaarverslag staan beschreven heel hartelijk danken - en iedereen die in 2021 een bijdrage heeft geleverd aan een van de Wikimediaprojecten.

Ik hoop velen van jullie in 2022 te kunnen ontmoeten, en dan wel weer in levende lijve.

Jan-Bart de Vreede, voorzitter Wikimedia Nederland

Inhoud

Voorwoord	2
1. Organisatie, thema's en hoogtepunten	5
1.1 Thema's	5
1.2 Het jaar 2021 in vogelvlucht	5
1.3 Resultaten	6
2. Programma Ondersteuning van de Wikimedia-gemeenschap	8
2.1 Bijeenkomsten	8
2.2 Schrijfweken en fotowedstrijden	8
2.3 Werksfeer	9
Beleid Vriendelijke Ruimtes en Universal Code of Conduct	9
2.4 Financiële ondersteuning	9
3. Programma: Vrije inhoud	11
3.1 Samenwerkingen	11
3.1.1 Samenwerking met kennis - en erfgoedinstellingen	11
3.1.2 Samenwerking met bibliotheken	12
3.1.3 Samenwerking met het hoger onderwijs	13
3.2 Brede en diverse kennis wereldwijd noodzakelijk	13
3.2.1 Nederland en de wereld	14
3.2.2 Wiki goes Caribbean	14
3.2.3 Meer kennis voor, door en over vrouwen en de lhbti-gemeenschap	15
3.3 Lobby	15
4. Outreach	17
5. Communicatie, stakeholders en draagvlak	19
6. Financiën	20
Fondsenwerving	20
Honoraria en onkostenvergoedingen	20
Begroting en realisatie 2021	21
7. Vereniging en kantoor	22
Implementatie Beleid Vriendelijke Ruimtes	23
8. Toekomstige ontwikkelingen en begroting 2022	24
Toekomstige ontwikkelingen	24
Begroting 2022	24

1. Organisatie, thema's en hoogtepunten

“Stel je een wereld voor waarin een ieder vrijelijk kan delen in het geheel van alle kennis. Daar staan wij voor!”

Zo luidt de visie van de wereldwijde Wikimedia-beweging. Wikimedia Nederland is de vereniging die daar onderdeel van uitmaakt en er in Nederland voor zorgt dat vrijwilligers en organisaties samenwerken om vrije kennis bijeen te brengen en te verspreiden.

Wikimedia Nederland ...

- initieert samenwerking met organisaties en instellingen
- adviseert en begeleidt instellingen bij het delen van (beeld)materiaal met Wikipedia en andere projecten
- streeft ernaar de diversiteit binnen de vrijwilligersgemeenschap te vergroten
- biedt vrijwilligers praktische, logistieke en/of financiële ondersteuning
- organiseert trainingen, workshops en technische werksessies
- verstrekt informatie over vrije kennis, auteursrecht en de vrijheid van het internet
- is de spreekbuis naar het algemene publiek

Vrije kennis

Het delen van vrije kennis houdt in dat tekst, beeld, geluid of ander materiaal onder een [vrije licentie](#) wordt gepubliceerd. Het kopiëren, bewerken en/of verspreiden van die informatie is dan uitdrukkelijk toegestaan - soms onder voorwaarden zoals het vermelden van de maker van het originele werk. Zo is alle informatie op Wikipedia en op de andere Wikimedia-platforms onder een vrije licentie beschikbaar.

Wikimedia Nederland draagt uit dat vrije kennis en vrije licenties succesvol worden toegepast en een waardevolle bijdrage aan de samenleving zijn.

1.1 Thema's

Wikimedia Nederland organiseert en ondersteunt activiteiten met thema's waarvan de vereniging vindt dat deze meer aandacht verdienen. In 2021 waren dit: diversiteit en inclusiviteit voor de projecten 'Gendergap' en 'Nederland en de wereld', en duurzaamheid met het project 'Duurzame Ontwikkelingsdoelstellingen'.

1.2 Het jaar 2021 in vogelvlucht

Het jaar begon feestelijk met de 20e verjaardag van de Engelstalige Wikipedia. De Nederlandstalige Wikipedia jubileerde op 19 juni. De Nederlandse en Belgische mediakanalen besteedden er uitvoerig aandacht aan.

De Nederlandse Wikimediaan Lodewijk Gelauff mocht de eerste Wikimedia 'lifetime achievement award' in ontvangst nemen voor zijn verdienstelijke bijdragen zoals het Wikimedia-project Wiki Loves

Monuments. Hij ontving de prijs uit handen van Wikipedia-oprichter Jimmy Wales tijdens Wikimania, de jaarlijkse bijeenkomst van de wereldwijde Wikimedia-beweging.

De coronapandemie zorgde er ook dit jaar voor dat activiteiten voornamelijk online moesten worden georganiseerd: WikiZaterdag, reguliere schrijfbijeenkomsten en de jaarlijkse conferentie WikiconNL. Het positieve gevolg hiervan was dat er bij activiteiten mensen aanwezig waren die de reis naar de fysieke bijeenkomst normaal niet hadden gemaakt. Zo kwam bij de online [training 'Gedeeld erfgoed – Suriname en het Caribisch gebied'](#) driekwart van de deelnemers uit Suriname, Aruba, Bonaire of Curaçao. In een serie van vier masterclasses werden deelnemers rondgeleid in de internationale Wikimediabeweging. Ze kregen inzicht in de werkwijze en structuur van Wikipedia, Wikimedia Commons, Wikidata en Wikisource, auteursrecht en privacyregels, tools voor contentuploads en dataverrijking.

Het driejarige project [Mediakunst op Wikipedia](#) werd in september gelanceerd. Initiatiefnemer LIMA, het expertisecentrum voor mediakunst in Nederland, maakt samen met Wikimedia Nederland en andere projectpartners mediakunst uit Nederlandse collecties toegankelijker voor het publiek. Zo krijgt deze schaar belichte kunstvorm meer zichtbaarheid.

De jaarlijkse Wikimedia-conferentie WikiconNL vond in november 2021 volledig virtueel plaats. Ruim 80 deelnemers bezochten deze online conferentie over Wikipedia, Wikimedia, digitaal erfgoed en onderwerpen als auteursrecht en (linked) open data.

In dit tweede coronajaar heeft de vereniging met online activiteiten de samenwerking kunnen voortgezet met partnerinstellingen en andere Wikimedia-chapters zoals Wikimedia Indonesia. Via online bijeenkomsten maakten medewerkers van Wikimedia Indonesia kennis met een aantal Nederlandse musea, bibliotheken en archieven die vanwege hun historische collecties voor hen interessant zijn.

1.3 Resultaten

In het jaarplan 2021 heeft Wikimedia Nederland zichzelf voor Wikimedia-projecten kwantitatieve doelen gesteld. Op het gebied van toegevoegde of verbeterde inhoud is het resultaat ruim boven verwachting. In dit tweede coronajaar bleven opnieuw de resultaten van het werven van nieuwe bewerkers achter op de verwachtingen, evenals die voor het behouden van nieuwe bewerkers. Het bevestigt eens te meer dat face-to-face effectiever is, als het erom gaat mensen te begeleiden bij hun eerste stappen in de wikiwereld.

	behaald 2021	verwacht 2021	behaald 2020
deelnemers aan activiteiten en evenementen	1033	2.300	1.089
nieuwe of verbeterde inhoud op Wikipedia, Wikimedia Commons, Wikidata of een ander Wikimediaproject	3.306.075*	50.000	112.549
nieuwe bewerkers actief geworden	62	295	161
actief gebleven nieuwe bewerkers	5	40	25
nieuwe of verbeterde inhoud in andere talen dan Nederlands (op	1273	4.500	4.500

Wikisource of Wikipedia)			
--------------------------	--	--	--

2. Programma Ondersteuning van de Wikimedia-gemeenschap

De Wikimedia-gemeenschap creëert de inhoud van Wikimedia-projecten zoals Wikipedia en bewaakt daarnaast ook de kwaliteit van die inhoud, verbetert de software en organiseert activiteiten. Wikimedia Nederland zet in op zo veel mogelijk deelname aan de projecten en activiteiten. In Nederland zijn er zo'n 1.250 vrijwilligers actief.

Een prettig werkklimaat met goede omgangsvormen is belangrijk en Wikimedia Nederland stimuleert haar vrijwilligers daartoe. Zo is er een speciaal programma voor effectieve online samenwerking. Verder bieden we vrijwilligers ondersteuning op praktisch, logistiek en/of financieel vlak. Dit doen we met het houden van informele bijeenkomsten; het aanbieden van trainingen, handleidingen en tools; en financiële ondersteuning.

2.1 Bijeenkomsten

Vanwege de coronapandemie vonden bijna alle bijeenkomsten achter het beeldscherm plaats. Alleen in september konden we even in levenden lijve bij elkaar komen.

Verjaardag Wikipedia

Op vrijdag 15 januari was het twintig jaar geleden dat de eerste Wikipedia, de Engelstalige, van start ging. In Nederland was het op 19 juni feest - die dag werd de Nederlandstalige Wikipedia 20! Door de coronamaatregelen was het organiseren van een fysiek feest helaas niet mogelijk.

Nieuwjaarsbijeenkomst

Zaterdag 16 januari werd met zo'n 55 aanwezigen een online nieuwjaarsbijeenkomst gehouden. Zoals gebruikelijk reikte de gemeenschap WikiUilen uit en werd de winnaar van de Wikipedia Schrijfwedstrijd bekend gemaakt. Verder was er uiteraard aandacht voor Wikipedia's 20e verjaardag.

Wikimeet

Aansluitend op de algemene ledenvergadering vond 25 september de Wikimeet plaats, een informele vrijwilligersbijeenkomst. Het werd de enige fysieke bijeenkomst van dit coronajaar.

WikiZaterdagen

Er waren drie online WikiZaterdagen met de volgende thema's: Lockdown Challenge, Internationale Vrouwendag en Vrije kennis - ook voor kinderen.

2.2 Schrijfweken en fotowedstrijden

Schrijfbijeenkomsten Romeinse Limes

Op Wikipedia is de informatie over de Neder-Germaanse Limes, het grootste archeologische monument van Nederland, nog niet compleet. Daarom zijn op 19 juni en 2 juli online schrijfbijeenkomsten georganiseerd voor zowel beginnende als ervaren Wikipedianen.

Maand van de Geschiedenis

In oktober, tijdens de Maand van de Geschiedenis, werd binnen Wikimedia-projecten extra aandacht besteed aan het thema van 2021: 'Aan het werk'. Voor startende Wikimedianen werd op dinsdag 12 oktober een online introductieworkshop 'Wikipedia bewerken' georganiseerd. Ervaren Wikimedianen konden tijdens de schrijfweken op Wikipedia aan de slag met het actualiseren, verbeteren en uitbreiden van artikelen.

ISA-campagne Tag the species Naturalis en Rijksmuseum

Rijksmuseum en Naturalis vroegen in september 2021 Wikimedianen om hulp om via de ISA Tool soortnamen toe te voegen aan het werk Historia Naturalis op Wikimedia Commons.

2.3 Werksfeer

Beleid Vriendelijke Ruimtes en Universal Code of Conduct

Voor alle bijeenkomsten die door Wikimedia Nederland worden georganiseerd geldt het Beleid Vriendelijke Ruimtes (BVR). Deze is geënt op de Friendly Space Policy van de Wikimedia Foundation. In januari nam de Wikimedia Foundation een nieuwe [Universal Code of Conduct](#)/Universele Gedragscode aan. Deze gedragscode geldt voor alle Wikimedia-projecten, -platforms en -activiteiten. Wikimedia Nederland stelde een werkgroep in, die in samenspraak met de Wikimedia-gemeenschap het [Beleid Vriendelijke Ruimtes](#) actualiseert en verbetert. Een eerste concept van het nieuwe beleid is besproken op de najaars-ALV. Het concept bevat voorbeelden van gewenst en ongewenst gedrag, kent meerdere gradaties in sancties en maakt de rollen en verantwoordelijkheden duidelijk.

2.4 Financiële ondersteuning

Er werden in 2021 in verband met de pandemie geen Wikimedia-bijeenkomsten georganiseerd of internationale reizen gemaakt.

Vanuit de regeling Financiële Ondersteuning Kleine Activiteiten ([FOKA](#)) werden diverse aanvragen gehonoreerd, waaronder aanvragen voor de aanschaf van prijzen gekoppeld aan de Schrijfwedstrijd 2021 en de #100wikiwomen challenge 2021-2022. Daarnaast deden ook enkele vrijwilligers een aanvraag ten behoeve van het individueel verbeteren van artikelen op Wikipedia:

- een bedrag van 30 euro om deel te nemen aan het Internationaal Film Festival Rotterdam (IFFR).
- aanvraag voor de aanschaf van een boek ter waarde van 99 euro ten behoeve van het artikel [Uitrusting van een ziekenwagen](#).

Steun voor de gemeenschap in cijfers

deelnemers	nieuwe bewerkers	verbeterde inhoud	actief gebleven nieuwe bewerkers	verbeterde inhoud in andere talen dan Nederlands
176	4	17	3	35

3. Programma: Vrije inhoud

Er voor zorgen dat iedereen in Nederland vrije toegang heeft tot zoveel mogelijk kennis doen we niet alleen. Wij werken samen met organisaties binnen het hoger onderwijs, met culturele en erfgoedinstellingen, bibliotheken en andere organisaties die zich bezighouden met kennis delen.

3.1 Samenwerkingen

3.1.1 Samenwerking met kennis - en erfgoedinstellingen

Handleiding Wikipedia schrijfbijeenkomst

Om de organisatie van een online Wikipedia schrijfbijeenkomst te vergemakkelijken heeft Wikimedia Nederland de [handleiding voor het organiseren van zo'n schrijfbijeenkomst](#) aangepast.

Wiki Coördinatorenoverleg

Drie keer had er een coördinatorenoverleg plaats voor Wikimedians in Residence en medewerkers van partnerinstellingen die zich bezighouden met, of interesse hebben in, het delen van collecties met Wikimedia. Op verzoek brachten we ze in contact met vrijwilligers binnen de Wikimedia-gemeenschap en/of collega's van instellingen die meer ervaren zijn.

Deel je Data over koloniaal erfgoed

In 2019 organiseerde Wikimedia Nederland voor het eerst het programma Deel je Data: een serie masterclasses voor medewerkers van erfgoed- en kennisinstellingen over het delen van kennis en collecties met de Wikimedia-projecten. Met financiële steun van het GO Fonds is het programma herhaald. We organiseerden in de periode van van april - juni de online Wikimedia-training: Gedeeld erfgoed – Suriname en het Caribisch gebied.

De training bestond uit vier masterclasses en een afsluitende praktijkdag waar het geleerde in de praktijk werd gebracht. Bijna 40 medewerkers van kennis- en erfgoedinstellingen uit Suriname, Aruba, Bonaire, Curaçao en Nederland volgden deze training. Driekwart van de deelnemers was afkomstig uit het Caribisch gebied en Suriname. De maanden na de cursus is Wikimedia Nederland in gesprek gebleven met de cursisten. Wij hebben ze ondersteund bij het formuleren van ideeën voor vervolgprojecten die voortborduren op de inspiratie die tijdens de cursus is opgedaan

De [Wikipedia-projectpagina van de cursus](#) geeft een overzicht van het programma en bevat opnames van presentaties, op [Wikimedia Commons](#) staan opnames en aanvullend ondersteunend materiaal.

Wikimedia Kennisplatform

In 2021 is Wikimedia Nederland met steun van Netwerk Digitaal Erfgoed gestart met de inrichting van een online kennisplatform, waarop erfgoedinstellingen tools en handleidingen vinden voor het samenwerken met Wikimedia-projecten. Medewerkers van Nederlandse erfgoedinstellingen kunnen zo met minimale hulp van Wikimedia Nederland - of helemaal zelfstandig - in hun eigen tempo leren hoe ze hun collecties en kennis beschikbaar kunnen maken via de Wikimedia-projecten, en hoe ze optimaal kunnen samenwerken met de vrijwilligersgemeenschap.

Wikimedians in Residence

Een Wikimedian in Residence (WiR) is een ervaren Wikimedian die (tijdelijk) in dienst treedt bij een kennis- of erfgoedinstelling om de basis te leggen voor langlopende samenwerking tussen die

instelling en de Wikimedia-projecten. In 2021 waren er WiR's werkzaam bij LIMA, Het Nieuwe Instituut en de Universiteitsbibliotheek Maastricht.

Mediakunst op Wikipedia

In maart en april 2021 zijn Hanno Lans en Stella van Ginkel als Wikimedians in Residence gestart bij het project [Mediakunst op Wikipedia](#). Dit project is een samenwerking tussen LIMA, Wikimedia Nederland, Van Abbemuseum Eindhoven, Stedelijk Museum Amsterdam, de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed Amersfoort, Netwerk Digitaal Erfgoed, Digitaal Erfgoed Nederland en diverse universiteiten.

Het driejarige project heeft als doel de online vindbaarheid en toegankelijkheid van mediakunst te vergroten. Dit gebeurt middels een koppeling tussen Wikipedia en Mediakunst.net - de online catalogus waarin mediakunstcollecties van diverse nationale musea en instellingen zijn ontsloten. De gegevens van de kunstenaars op Mediakunst.net worden opgenomen in Wikidata, Wikimedia Commons en Wikipedia.

Hanno Lans stond het technische team bij in het realiseren van de koppeling tussen de diverse databases. Stella van Ginkel ondersteunt bij het ontwikkelen en organiseren van cursussen en schrijfmiddagen rondom kunstenaars en thema's uit de mediakunst. In het najaar vonden al enkele schrijfmiddagen plaats.

Donatie Afrika-collecties

De bibliotheek van het African Studies Centre Leiden uploadt sinds 2012 Afrika-foto's naar de beeldbank van Wikipedia. Met de uploads van 2021 bevatte [de ASCL-collectie op Wikimedia Commons](#) in dat jaar meer dan 4.000 afbeeldingen. De collectie omvat beelden uit allerlei landen waaronder Marokko, Kameroen, Sierra Leone, Nigeria, Senegal en Guinee-Bissau.

Donatie Elsinga-collectie van Regionaal Archief Alkmaar

In mei 2021 is dankzij de inzet van vrijwilligers de veelomvattende technische klus geklaard om ruim 15.000 [afbeeldingen van de Elsinga-collectie](#) van Regionaal Archief Alkmaar te uploaden naar Wikimedia Commons.

Donatie kaartencollectie Utrechts Archief

Het Utrechts Archief heeft in 2021 hun [historische kaartencollectie en de prentencollectie](#) beschikbaar gesteld via Wikimedia Commons. De beeldcollectie is hierdoor beter vindbaar en bruikbaar.

3.1.2 Samenwerking met bibliotheken

Wikimedia Nederland heeft in 2021 specifiek aandacht besteed aan bewustwording en het belichten van voordelen voor bibliotheken in hun samenwerking met Wikimedia.

OCLC

In navolging van de introductiesessie tijdens [de OCLC Contactdag](#) organiseerden we met het Online Computer Library Center (OCLC) in de periode van 18 maart tot 8 april 2021 vijf webinars rondom het thema 'Bibliotheken en Wikipedia. Samen kennis delen in een digitale wereld.' De [webinars](#) waren vrij toegankelijk voor vrijwilligers van de Wikimedia-gemeenschap, directies en medewerkers van bibliotheken en andere geïnteresseerden. In totaal schreven 177 deelnemers zich in voor één of meerdere sessies.

3.1.3 Samenwerking met het hoger onderwijs

We hebben in 2021 de samenwerking voortgezet met universiteiten en hogescholen die Wiki-activiteiten in hun programma hebben opgenomen.

Stageprogramma ITV

Stagiaires van ITV Hogeschool voor tolken en vertalers vertalen op verzoek van Nederlandse Wikipedianen artikelen uit anderstalige Wikipedia's naar het Nederlands. Dit stageprogramma is herhaald met het verschil dat nu ook 'de andere kant op' werd vertaald in samenwerking met Wikimedia Italia. Een ITV-stagiaire vertaalde op verzoek van Italiaanse Wikipedianen artikelen van de Nederlandstalige Wikipedia in het Italiaans.

Wikipedia Education Program

Als onderdeel van het Wikipedia Education Program stimuleert de Universiteitsbibliotheek Maastricht het gebruik van primaire bronnen uit haar Bijzondere Collecties. Studenten namen in dit kader ook in 2021 deel aan research based learning-programma's. In deze samenwerking met verschillende faculteiten en Wikimedia Nederland krijgen studenten de unieke kans om in de bacheloropleiding al ervaring op te doen met het opzetten en uitvoeren van empirisch onderzoek. Bovendien werken studenten aan hun informatievaardigheden, waaronder schrijven vanuit een neutraal perspectief, refereren en bronnen citeren.

Ervaringen zijn beschreven in het artikel ['Where history meets modern: an overview of academic primary source research-based learning programs aggregating special collections and Wikimedia'](#), dat is gepubliceerd in de open access publicatie 'Wikipedia and Academic Libraries: A Global Project'.

Op 14 juni 2021 heeft de Universiteitsbibliotheek Maastricht een Wikimedian in Residence aangenomen die zich bezighoudt met de collectie 'The Golden Age of Illustration'. Focus ligt op het verbeteren van de toegang tot en de (her)bruikbaarheid van de data van de 'Golden Age of Illustration'-collectie door deze op Wikidata te zetten. Door alle data van een bron in de collectiedatabase van Maastricht University te voorzien, wordt – zowel voor mens als machine – herleidbaar waar de data vandaan komt.

In een latere fase van het Wikimedia-project wordt ook bekeken of deze gestructureerde data van Wikidata kan worden doorgezet naar Wikimedia Commons als Structured Data on Commons (SDoC, gestructureerde data op Commons).

3.2 Brede en diverse kennis wereldwijd noodzakelijk

Als informatie- en kennisbron zijn de Wikimedia-projecten wereldwijd nog steeds eenzijdig. Ze bevatten vooral kennis over onderwerpen die betrekking hebben op Noordwest-Europa en Noord-Amerika. Perspectieven uit de rest van de wereld, of beter gezegd: het grootste deel van de wereld zijn ondervetegenwoordigd of ontbreken. Daarnaast wordt vooral kennis toegevoegd door mannen en 80% van de biografieën op Wikipedia gaan over mannen. Het is dus zaak om meer mensen uit ondervetegenwoordigde groepen mee te laten schrijven en hen zelf beter en meer te beschrijven. Dit zal Wikipedia als bron op termijn diverser en inclusiever maken.

Al enkele jaren zet Wikimedia Nederland zich in voor het verbreden van diversiteit, zowel wat betreft de inhoud van de Wikimedia-projecten als binnen de Wikimedia-gemeenschap. Hierin liepen we al

voor op de wereldwijde Wikimedia Movement Strategy 2030 die sterk de nadruk legt op diversiteit en eerlijke toegang voor iedereen tot vrije kennis.

3.2.1 Nederland en de wereld

Wikimedia Nederland wil met het project 'Nederland en de wereld' de vrije toegang tot kennis met betrekking tot gedeeld cultureel erfgoed vergroten. Hiertoe werkt Wikimedia Nederland samen met kennis- en erfgoedinstellingen, en met Wikimedia-gemeenschappen in andere delen van de wereld.

Samenwerking met Wikimedia Indonesia

Wikimedia Nederland zette ook in 2021 de samenwerking met Wikimedia Indonesia voort. Op 22 mei waren bestuurslid Lizzy Jongma en directeur Sandra Rientjes te gast in [de talkshow van Wikimedia Indonesia](#) om te praten over de voordelen van samenwerking tussen erfgoedinstellingen en de Wikimedia-projecten.

Op 25 mei maakten medewerkers van Wikimedia Indonesia tijdens een online bijeenkomst kennis met een aantal Nederlandse musea, bibliotheken en archieven die historische collecties beheren die voor Indonesische Wikimedianen als bronmateriaal interessant zijn.

3.2.2 Wiki goes Caribbean

In het het project Wiki goes Caribbean (WGC) werken we samen met vrijwilligers en een aantal samenwerkingspartners waaronder UNESCO Nederland, het Nationaal Archief, de Nationale Bibliotheek Aruba, de Universiteit van Aruba, de Federatie van Musea en Natuur, het Bureau Monumentenzorg, de Universiteit van Curaçao, de Fundashon Históriko Kultural Boneriano, het Archivo Bonairi en het interuniversitair onderzoeksproject Travelling Caribbean Heritage. Doel is om meer informatie over het Caribisch deel van het Koninkrijk der Nederlanden toe te voegen aan de Wikimedia-projecten en Antillianen te motiveren om actief bij te dragen.

Schrijfbijeenkomsten

In 2021 organiseerden we in samenwerking met het Nationaal Archief en de Dutch-Caribbean Bookclub online WGC-schrijfbijeenkomsten om de kennis over het Caribisch deel van het Koninkrijk op Wikipedia te beschrijven, verbeteren, uit te breiden en te actualiseren in het Nederlands, Engels, Spaans of Papiaments. En door het toevoegen van beeldmateriaal en data aan respectievelijk Wikimedia Commons en Wikidata. Thema's die aan bod kwamen tijdens de bijeenkomsten waren Internationale Vrouwendag, muziek in het Caribisch gebied, en Nederlands-Antilliaanse premiers. De schrijfbijeenkomsten telden in totaal 117 deelnemers.

De Papiamentse Wikipedia

De werkgroep Wiki goes Caribbean wist met hulp van studenten van de Universiteit van Curaçao en Nederlandse Wikimedianen via een speciaal bot-script het aantal labels in het Papiaments te verdubbelen. Zo bedroeg het aantal labels eind 2020 nog 400.000 en was dit in begin april 2021 al verdubbeld tot 800.000.

#WPWP

[Wikipedia Pages Wanting Photos](#) (WPWP) is een jaarlijkse campagne waarbij Wikipedianen over de hele wereld foto's toevoegen aan Wikipedia-artikelen waarop foto's ontbreken. De Wiki goes Caribbean-werkgroep nam het initiatief om WPWP voor Nederland te organiseren. Samen met de Papiamentse gemeenschap werden in dit kader beelden uitgelicht van Wiki Loves Monuments in Aruba en de Nederlandse Caraïben.

3.2.3 Meer kennis voor, door en over vrouwen en de lhbti-gemeenschap

Miljoenen vrijwilligers schrijven dagelijks over de meest uiteenlopende onderwerpen. Onderwerpen waar ze veel van weten of die hen erg interesseren. Het feit dat historisch gezien het merendeel van deze vrijwilligers man is, heeft gevolgen voor de inhoud op Wikipedia. Zo zijn er minder vrouwelijke en vrouw-gerelateerde onderwerpen beschreven in Wiki-projecten.

Met het project Gendergap wordt gestimuleerd om meer vrouwen of vrouw-gerelateerde onderwerpen te beschrijven binnen de Wikimedia-projecten, en meer vrouwen te motiveren om bij te dragen aan Wikipedia. In dit project werkt Wikimedia Nederland nauw samen met Atria, kennisinstituut voor emancipatie en vrouwengeschiedenis. Sinds enkele jaren werken we ook samen met IHLIA, de erfgoedorganisatie die informatie verzamelt en toegankelijk maakt op het gebied van de lhbti-gemeenschap.

WikiVrijdagen

Samen met Atria en IHLIA organiseerden we in 2021 gezamenlijke online WikiVrijdagen. In totaal hebben 58 mensen gewerkt aan het beschrijven van meer vrouwgerelateerde en/of lhbti-onderwerpen op Wikipedia.

WikiGap Challenge

Twee dagen voor de Internationale Vrouwendag, startte de WikiZaterdag van 6 maart de WikiGap Challenge. De inzet was om zoveel mogelijk biografische Wikipedia-artikelen te maken over vrouwen over gerelateerde onderwerpen, en om bestaande artikelen te verbeteren. In zoveel mogelijk talen. Het leidde tot [64 bijdragen](#). Onder de bijdragers is een prijs verloot.

#100WikiWomen

Op 29 november 2021 ging na een pauze van twee jaar weer de challenge [#100WikiWomen](#) van start: in de aanloop naar Wereldvrouwendag 2022 100 dagen lang met zoveel mogelijk Wikipedianen elke dag één artikel publiceren over een vrouw op Wikipedia.

3.3 Lobby

Sinds 2013 werken een aantal landelijke Wikimedia-organisaties samen in de Free Knowledge Advocacy Group EU (FKAGEU). Doel van de samenwerking is om gezamenlijk op te komen voor vrije kennis en de stem van de Wikimedia-beweging te laten horen binnen de Europese Commissie en het Europees Parlement. Wikimedia Nederland steunt de samenwerking financieel en levert waar mogelijk een inhoudelijke bijdrage aan activiteiten die door de FKAGEU worden georganiseerd.

EU-richtlijn inzake auteursrechten in de digitale eengemaakte markt

Wikimedia Nederland ondersteunde ook in 2021 de werkgroep die vanuit de Nederlandse gemeenschap de ontwikkelingen volgt rondom 'Richtlijn inzake auteursrechten in de digitale eengemaakte markt' en actie onderneemt wanneer dat vereist is. Zo werd in maart 2021 [het standpunt van de werkgroep met een aanbiedingsbrief](#) naar het Ministerie van OC&W gestuurd in verband met de stakeholdergesprekken die zouden volgen met marktpartijen over hoe de richtlijn wordt omgezet in Nederlands recht.

Steunbetuiging Wikimedia Foundation

Op 23 september 2020 werd door lidstaten van de Wereldorganisatie voor Intellectueel Eigendom van de Verenigde Naties (WIPO) een besluit uitgesteld over de toelating van de Wikimedia Foundation als waarnemer, vanwege bezwaren van China. Wikimedia Nederland heeft begin 2021, samen met

andere Wikimedia-chapters, via een brief de Europese Unie oproepen steun te betuigen aan de Wikimedia Foundation en stappen te ondernemen om de toelating van de Wikimedia Foundation te vergemakkelijken.

Vrije kennis in cijfers

	deelnemers	nieuwe bewerkers	toegevoegde of verbeterde inhoud	actief gebleven nieuwe bewerkers	verbeterde inhoud in andere talen dan Nederlands
Gender gap	132	7	2013	2	0
Nederland en de Wereld	183	25	3091041	0	151
Sustainable development goals	-	-	-	-	-
Vrije inhoud algemeen	62	1	4623	0	0
<i>Glam</i>	408	6	208359	0	1087
<i>Educatie</i>	20	19	22	0	0
totaal	805	58	3306058	2	1223

4. Outreach

Wikimedia Nederland wil de bekendheid van de Wikimedia-beweging en -projecten vergroten, en de missie van de beweging breed uitdragen. Ook willen wij het grote publiek, erfgoedinstellingen en beleidsmakers ertoe aanzetten hun aandeel te nemen in de vrije toegang tot kennis voor iedereen.

Website

Wikimedia Nederland lanceerde begin juni 2021 haar nieuwe website. Deze heeft een meer interactief karakter gekregen waardoor het delen van inhoud gemakkelijker is geworden. Daarnaast geeft de site betere informatie over de Wikimedia-projecten en de concrete mogelijkheden voor samenwerking met Wikimedia Nederland.

Blogs

Wikimedia Nederland publiceerde acht blogposts met aandacht voor de Papiamentse Wikipedia, het WikiSejarah (WikiGeschiedenis) project van Wikimedia Indonesia, topstukken van de Koninklijke Bibliotheek, schrijven voor Wikipedia, de Wikipedia Schrijfwedstrijd en 'lifetime achievement award'. De schrijvers komen uit de Wikimedia-beweging, het netwerk van samenwerkingspartners en daarbuiten.

WikiconNL

Op zaterdag 13 november namen ruim tachtig mensen online deel aan de jaarlijkse conferentie WikiconNL. Vrijwilligers toonden hoe zij Wikipedia bewerken, vaak met een nieuwe invalshoek: een focus op afbeeldingen, kaarten, of artikelen die deels met een script geschreven worden op basis van Wikidata. Partners uit de culturele sector, zoals Het Nieuwe Instituut en Naturalis, gingen dieper in op de inzet van Wikimedia-projecten voor Linked Open Data.

Tijdens de conferentie werd ingegaan op uitdagingen op het gebied van meer diverse inhoud: hoe kunnen Wikimedia-projecten beter de realiteit van intersekse personen beschrijven, welke bias kan via onderzoek in Wikidata ontdekt worden, en hoe kunnen de Duurzame Ontwikkelingsdoelen ook op Wikipedia goed worden ingebed. De conferentie werd afgesloten door de beheerder van het Instagram-account Depths of Wikipedia. Opnames, slides en schermafdrukken van de conferentie zijn te vinden op [Wikimedia Commons](#).

Representatie

Op 23 april nam directeur Sandra Rientjes deel aan het seminar 'Waarden, wat zijn ze waard' van SURF, een ict-samenwerkingsverband van onderwijs- en onderzoeksinstellingen. Met andere bestuurders ging zij in gesprek over de vraag hoe als sector samen op te trekken om publieke waarden in de ict te beschermen.

Tijdens de Wikimania op 15 augustus nam Sandra Rientjes deel aan de paneldiscussie over de [Universal Code of Conduct](#).

Outreach in cijfers

	deelnemers	nieuwe bewerkers	toegevoegde of verbeterde inhoud	actief gebleven nieuwe bewerkers	verbeterde inhoud in andere talen dan Nederlands
Outreach	52				

5. Communicatie, stakeholders en draagvlak

Allereerst was er, zoals eerder aangegeven, de 20e verjaardag van Wikipedia die zorgde voor veel aandacht van landelijke en lokale media. Wikimedia Nederland heeft in deze periode in totaal 12 Wikipedianen voor een interview gekoppeld aan een redacteur van een radio-/tv-programma of landelijke krant. Op [deze Wikipedia pagina](#) staat een compleet overzicht.

Het project Gendergap kwam op 12 april in het nieuws door een artikel in NRC Handelsblad met de titel '[Wikipedia geeft een door mannen vervormd beeld](#)', waaraan interviews ten grondslag lagen met Laura Hendricx (Wikimediaan), dr. Kaouthar Darmoni (directeur van kennisinstituut voor emancipatie en vrouwengeschiedenis Atria), Annika Markovic (Zweedse ambassadeur in Nederland) en Denise Jansen (projectleider Wikimedia Nederland).

Museumpeil, het vakblad voor museummedewerkers in Vlaanderen en Nederland, publiceerde in oktober 2021 [het artikel 'Een wereldwijd museumpubliek: Wikipedia'](#) van projectleider Michelle van Lanschot over de samenwerkingsmogelijkheden met Wikimedia. Aan de hand van praktijkvoorbeelden werd uitgelegd dat zowel grote als kleine musea via Wikimedia-platformen als Wikipedia, Wikimedia Commons en Wikidata een nieuw publiek kunnen bereiken.

Het feit dat Wikimediaan Lodewijk Gelauff internationale erkenning kreeg voor zijn baanbrekend werk aan Wikipedia bleef niet onopgemerkt. Hij is de eerste persoon die een Wikimedia 'lifetime achievement award' in ontvangst mocht nemen. De prijs was voor zijn bijzondere bijdragen aan Wikipedia en aan vrije toegang tot kennis in het algemeen. Gelauff wordt vooral geëerd als een van de initiatiefnemers van Wiki Loves Monuments, 's werelds omvangrijkste fotowedstrijd dat als doel heeft om zoveel mogelijk foto's van monumenten te laten maken voor gebruik op Wikipedia.

Het project Mediakunst op Wikipedia haalde de krantenkoppen. Het Parool publiceerde op 4 december [het artikel 'De slag om een plek op Wikipedia'](#). Het driejarige project heeft als doel de online vindbaarheid en toegankelijkheid van mediakunst te vergroten. Het is een samenwerking met LIMA, Van Abbemuseum Eindhoven, Stedelijk Museum Amsterdam, de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed Amersfoort, NDE, DEN en diverse universiteiten.

- [665 volgers op Facebook](#)
- [320 volgers op LinkedIn](#)
- [3.460 volgers op Twitter](#)
- [10 nieuwsbrieven gepubliceerd](#)
- [15 blogposts gepubliceerd](#)
- [1.921 abonnees digitale nieuwsbrief](#)

6. Financiën

Wikimedia Nederland wordt financieel hoofdzakelijk ondersteund door de jaarsubsidie van de Wikimedia Foundation. Middels projectsubsidies en donaties wil Wikimedia Nederland haar slagkracht vergroten.

6.1 Fondsenwerving

Pilot donatiecampagne

Wikimedia Nederland heeft in april en mei een pilot donatiecampagne uitgevoerd waarin particulieren via social media werden opgeroepen om donateur te worden om Wikipedia te steunen. Dit was gekoppeld aan een enquête over hoe mensen Wikipedia gebruiken en waarderen. Het doel was om te onderzoeken bij welke groepen de bereidheid om donateur te worden het grootst is en of een enquête via social media daarvoor de geschikte tool is.

De pilot bestond uit 'De Grote Wikipedia Enquête 2021'. Hierin werd mensen gevraagd naar hun gebruik van en waardering voor Wikipedia en werd de mogelijkheid geboden een donatie te doen. Er was veel waardering voor Wikipedia en de bereidheid om te doneren was groot. De conclusie van het onderzoek is dat de enquête op social media een geschikte tool is om donateurs te werven. In 2022 wordt dit dan ook herhaald, met dan uiteraard meer focus op groepen met de grootste bereidheid om te doneren en met technische aanpassingen om het doneren nog soepeler te laten verlopen.

Projectsubsidies

In 2021 hebben we onderstaande projecten kunnen uitvoeren dankzij projectsubsidies die deels in eerdere jaren zijn verkregen

- *Deel je Data over koloniaal erfgoed: Gedeelde geschiedenis 'on wiki'*. - bijdrage van Stichting GO Fonds (2020).
- *Kennisplatform voor erfgoedinstellingen* - bijdrage van Netwerk Digitaal Erfgoed (2021).
- *Mediakunst op Wikipedia*. Wikimedia Nederland is een partner in dit door LIMA ontwikkelde project dat gefinancierd wordt door het Mondriaan Fonds en de Stichting PICA (2021)
- *Gendergap & Nederland en de Wereld* - bijdrage van een familiefonds voor activiteiten die bijdragen aan de Sustainable Development Goals (2019)

6.2 Honoraria en onkostenvergoedingen

Salariskosten directeur, inclusief werkgeverslasten: €87.238.

Bestuursleden ontvangen geen beloning of vergoeding voor hun werkzaamheden, anders dan vergoeding van gemaakte onkosten.

Reisbeurzen zijn in verband met de pandemie niet toegekend.

Vanuit de regeling Financiële Ondersteuning Kleine Activiteiten ([FOKA](#)) werd toegekend:

- aanschaf van prijzen voor de Schrijfwedstrijd 2021
- aanschaf van prijzen voor de #100wikiwomen challenge 2021-2022
- 30 euro voor bijwonen filmfestival IFFR
- 99 euro voor boekaankoop voor artikelbron

6.3 Begroting en realisatie 2021

De realisatie in 2021 wijkt op een aantal punten af van de begroting 2021. Dit is grotendeels het gevolg van het feit dat activiteiten waarvoor in 2020 financiering was verkregen door liepen naar 2021, of pas in 2021 konden worden opgestart. Voor deze activiteiten waren in de jaarrekening 2020 bestemmingsfondsen aangemaakt. Daarnaast is in 2021 subsidie verkregen voor een project dat in eerste instantie niet in de begroting was opgenomen.

Subsidies, donaties, contributies en onttrekkingen uit bestemmingsfondsen: €454.795
 Uitgaven voor doelstellingen, beheer en administratie: €416.047

Inkomsten	gerealiseerd	begroot
WMF subsidie	€ 352.000	€ 352.000
Projectsubsidies	€ 7.900	
Donaties	€ 37.445	€ 30.000
Contributies	€ 4.102	€ 5.000
	€ 401.447	€ 387.000
Onttrekkingen uit bestemmingsfondsen aangemaakt in 2020 of eerder		
Sustainable development goals	€ 25.000	€ 21.500
GO-fonds	€ 5.750	-
Campagne donateurswerving	€ 23.598	-
	€ 53.348	€ 21.500

Uitgaven	gerealiseerd	begroot
Besteed aan doelstellingen	€ 306.507	€ 243.343
Beheer en administratie	€ 109.540	€ 165.157
	€ 416.047	€ 408.500

7. Vereniging en kantoor

Bestuur

Tijdens de algemene ledenvergadering op 17 april 2021 werden Bart Nieuwenhuis, Justus de Bruijn en Lizzy Jongma herkozen als bestuurslid en trad Heleen Ririassa aan als nieuw bestuurslid. Jan-Bart de Vreede is voor 1 jaar als bestuursvoorzitter herkozen.

Samenstelling:

Jan-Bart de Vreede, voorzitter

Bart Nieuwenhuis, penningmeester

Justus de Bruijn, secretaris

Michel Wesseling, fondsenwerving

Lizzy Jongma, vrije kennis en partnerships

Lotte Belice Baltussen, vrije kennis en partnerships

Heleen Ririassa, algemeen

Nevenfuncties bestuursleden

Jan-Bart de Vreede

- Domeinmanager Leermiddelen en Metadata, Stichting Kennisnet

Bart Nieuwenhuis

- Hoogleraar Universiteit Twente, Enschede
- Eigenaar Knowledge for Business Innovation, Utrecht

Michel Wesseling

- Voorzitter Victorine van Schaickfonds
- Lid Raad van Advies KNVI
- Adviseur en Lid van de Stuurgroep Innovatie Bibliotheek Vredespaleis Den Haag
- Secretaris Stichting BredaPhoto
- Voorzitter Stichting BredaPhoto Fund
- Voorzitter Vereniging van Eigenaren Seelingsingel II, Breda
- Coördinator praktische hulp bij Wij/Zorg voor elkaar Breda

Lizzy Jongma

- Senior-ICT-projectleider, Netwerk Oorlogsbronnen

Lotte Belice Baltussen

- Freelance digitaal projectleider en adviseur in de culturele en non-profitsector

Heleen Ririassa

- Voorzitter Bestuur Circus Treurdier
- Sr. communicatieadviseur / Projectleider (a.i) Vaccineren GGD GHOR

Justus de Bruijn

Geen nevenfuncties

Kantoor

Op het kantoor van Wikimedia Nederland werkten op 31 december 2021 vier medewerkers:

- Sandra Rientjes, directeur
- Kirsten Jansen, officemanager
- Michelle van Lanschot, projectleider
- Germien Cox, communicatie

Community supportmedewerker Denise Jansen nam op 1 november afscheid; zij was sinds 1 oktober 2012 in dienst.

Het totale personeelsbestand was per 31 december 2021 3,3 fte (0,7 fte vacature).

Tijdelijk in dienst

- Van 12 oktober t/m 31 december 2021 was Sandra Fauconnier tijdelijk aangesteld voor projectcoördinatie.
- Van 1 november t/m 31 december 2021 was Ian Velthuis aangesteld voor de coördinatie van de WikiVrijdagen,

Implementatie Beleid Vriendelijke Ruimtes

In 2021 heeft Wikimedia Nederland vier meldingen ontvangen in het kader van het Beleid Vriendelijke Ruimtes. Het ging hier om meldingen van mogelijke overtredingen van de BVR - of het vermoeden van een overtreding - tijdens twee verschillende evenementen. Alle meldingen zijn onderzocht met het volgende resultaat:

- vermoede overtreding van de BVR bleek niet te hebben plaatsgevonden (1x)
- gemeld incident was geen overtreding van de BVR (1x)
- naar aanleiding van de melding is door WMNL preventieve en/of waarschuwende actie ondernomen (3x).

8. Toekomstige ontwikkelingen en begroting 2022

Toekomstige ontwikkelingen

Wikimedia Nederland heeft verder gewerkt aan de ontwikkeling van het strategisch beleidsplan 2022-2025, het vervolg op het beleidsplan 2017-2020. Het plan speelt in op de Wikimedia 2030 Movement Strategy van de Wikimedia Foundation. Wikimedia Nederland neemt actief deel aan discussies over de implementatie van de aanbevelingen uit dat rapport.

Wikimedia 2030 Movement Strategy

Op initiatief van de Wikimedia Foundation wordt al een tijd gewerkt aan een meerjarenstrategie voor de Wikimedia-beweging. Deze strategie heeft het jaar 2030 als tijdshorizon en moet antwoord geven op een aantal fundamentele vragen over de toekomstige taken, rol en positie van de Wikimedia-beweging.

Begroting 2022

Inkomsten	€
WMF grant	€ 360.000
donaties	€ 45.000
onttrekking uit bestemmingsreserve	€ 15.000
contributies	€ 4.000
projectfinanciering	€ 15.650
Totaal	€ 439.650

Uitgaven	€	uren
duurzaamheid	€ 59.500	1.792
veiligheid en inclusie	€ 4.500	140
impact	€ 10.150	1.775
kennis en ontmoeten	€ 16.000	570
vaardigheden en leiderschap	€ 13.000	400
gelijkwaardigheid in besluitvorming	€ 13.500	490
kantoor	€ 323.000	1.112
Totaal	€ 439.650	6.279